

Универзитет у Нишу Медицински факултет	Студијски програм: ОСНОВНЕ СТРУКОВНЕ СТУДИЈЕ СТРУКОВНА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР	
Назив предмета: Здравствена нега и дијететика		
Руководилац предмета: Предавач др сци. мед. Мирјана Маринковић		
Статус предмета:	Обавезни	
Семестар : Други	Година студија: Прва	
Број ЕСПБ: 8	Шифра предмета: СМС-111	
Циљ предмета:		
<p>Упознавање са основним принципима и програмима организације и планирања здравствене неге и исхране код болесника различитих профила. Упознавање са процесом здравствене неге и утврђивање потреба за негом, сестринска дијагноза, планирање неге, реализација плана, евалуација здравствене неге. Документација, тимски рад, образовање и стручно усавршавање медицинских сестара.</p> <p>Настава из Дијететике треба да омогући студентима да усвоје основна знања из области хране и исхране; да упозна студенте са улогом нутритивних чинилаца и компоненти у превенцији болести, а посебно са нутритивном терапијом појединих болести и стања.</p>		
Исход предмета: (знања, вештине, ставови)		
<p>Оспособљеност у пружању адекватне здравствене неге пацијентима. Обученост за основне одговорности кодекса сестринске професије: промоцију здравља, спречавање болести, помоћ оздрављењу, ублажавање патње. Обављање послова организовања и руковођења радним целинама. Пружа тумачење о протективном и морбогеном учинку намирница и хране на здравље људи. Даје савете о здравом начину исхране опште популације и појединих категорија здравих људи. Учествоје у лечењу болести неправилне исхране, хроничних незаразних и др. болести код којих је исхрана котерапија.</p>		
Број часова активне наставе: 105		
Предавања: 45	Практична настава: 60	
Стручна пракса-самостални рад : 65		
Садржај предмета		
<u>Теоријска настава:</u>		
<p>Израда сестринске дијагнозе. Методе здравствене неге, Нега у примарној здравственој заштити, Нега у клиничко болничкој пракси, Документација здравствене неге, Сестринска дијагноза, Здравствена нега старих лица. Нега у ванредним приликама: Увод у дијететику. Појам дијете и хигијенско-дијететског режима, значај правилне исхране за промоцију здравља, превенцију и лечење болести. Исхрана болесника као део дијете. Основни принципи исхране код бубрежних болести, дијабетеса мелитуса, хируршких болесника, парентералне исхране. Нутритивни водичи.</p>		
<u>Практична настава:</u>		
<p>Практични рад у вези са процесом здравствене неге и утврђивање потреба за негом, сестринска дијагноза, планирање неге, реализација плана, евалуација здравствене неге. Анкета исхране на нивоу популације и индивидуалне анкете исхране. Одређивање нутритивног статуса пацијента, оцена стања исхрањености, постављање индикација за врсту исхране. Здравствено-васпитни рад са пацијентима у вези правилне исхране.</p>		
<u>Летња стручна пракса:</u>		
<p>После одслушане прве године студент обавља летњу праксу из области Здравствена нега у трајању од месец дана (180 часова). Обављена пракса је услов за упис наредне године.</p>		
Активна настава:		
1. Предавања	Број часова:	
Здравствена нега		
1. I РАЗВОЈ И ЗНАЧАЈ ЗДРАВСТВЕНЕ НЕГЕ А. Први периоди развоја неге у Срба 1. Народна медицина и нега 2. Идеје и прва школа за медицинске сестре 3. Високо образовање и медицинске сестре 4. Здравствена нега и савремено сестринство 5. Процесне промене у образовању медицинске сестре 6. Дефиниција здравствене неге и здравља Б. Здравствена нега и наука	2	

	1. Интердисциплинарност здравствене неге 2. Дисциплине здравствене неге	
2.	II ПРИНЦИПИ ЗДРАВСТВЕНЕ НЕГЕ 1. Принцип хуманости 2. Принцип поштовања личности 3. Индивидуализација у нези 4. Позитивни доживљаји 5. Социјална нега Остали принципи (добровољност, амопомоћ, континуирано усавршавање, флексибилност, итд.)	2
3.	III МЕТОДЕ ЗДРАВСТВЕНЕ НЕГЕ А. Опис метода (интервју, постматрање, преписке, комуникација, модификација понашања, борба с проблемом итд.)	2
4.	Б. Процес здравствене неге (права и развој, пракса, утврђивање потребе за негом), модели потреба, прикупљање података, документи)	2
5.	Ц. Сестринска дијагноза (развој термина и класификација, процес стварања дијагнозе, обрада података, НАНДА листе, разлике у односу на сестринску дијагнозу).	2
6.	Д. Планирање здравствене неге (планирање приоритета, постављање циљева, стратешки приступи у планирању, налази лекара, налози сестара, документација)	2
7.	Е. Реализација плана здравствене неге (фазе реализације припрема за интервенцију, извођење интервенције, надзор над радом других учесника у нези, документација обављене неге, примопредаја дужности)	2
8.	Ф. Евалуација (евауација као етапа неге, исхода, процеса рада, квалитета праксе)	2
9.	Г. Документација здравствене неге (облици документације, начин евидентирања података, услова рада, квалитета праксе)	2
10.	IV РУКОВОЂЕЊЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА У СЛУЖБИ (личност руководиоца, избор метода, функције и компензације, стандарди и нормативи)	2
11.	V НЕГА У ПРИМАРНОЈ ЗДРАВСТВЕНОЈ ЗАШТИТИ Шта је примарна заштита, међусекторска сарадња стратегија примарне заштите, циљеви заштите према СЗО до 2010, заштита породице, деце, омладине, студентата, радника, старих, зуба. Породична сестра према моделу Европске Уније	2
12.	VI НЕГА У КЛИНИЧКО-БОЛНИЧКОЈ ПРАКСИ (пријем болесника, рад са пацијентима, посете, отпусти, нега умирућег болесника, поступак са умрлим, стрес, заштита сестре, професионо сагоревање).	2
13.	VII НЕГА У ПРЕВЕНЦИЈИ, БОЛЕСТИ И ПОВРЕДА (кардиоваскуларне болести, саобраћајне повреде, малигне болести)	2
14.	VIII НЕГА У ВАНРЕДНИМ ПРИЛИКАМА (појам и дефиниција катастрофе, прилагођавање неге у ванредним приликама, поступци и нега у различитим повредама итд.).	2
15.	IX ИСТРАЖИВАЊЕ, УСАВРШАВАЊЕ И ТЕОРИЈСКИ МОДЕЛИ (професионално организовање, образовање у нас и ЕИ)	2
Дијететика		
1.	Увод у дијететику	1
2.	Смернице за правилну исхрану	2
3.	Намирнице-биолошка вредност и хемијски састав	2
4.	Исхрана трудница и доиља. Исхрана деце и омладине. Исхрана старих људи	2
5.	Дијететски аспекти у превенцији и лечењу болести органа за варење, диспепсија, болести јетре, жучних путева и панкреаса	1
6.	Основни принципи исхране код бубрежних болести: стратегија исхране у хроничној исуфицијенцији бубрега, исхрана пацијената са каменцима у бубрезима	1

7.	Основни принципи исхране код дијабетес меллитуса	1
8.	Нутритивна превенција и лечење болести кардиоваскуларног система	1
9.	Исхрана и малигне болести	1
10.	Нутритивна превенција и лечење гојазности и потхрањености	1
11.	Артефицијална исхрана. Исхрана хируршких болесника	2
	Укупно	45
2. Вежбе		Број часова:
Здравствена нега		
1.	<p>I МЕТОДИКА ЗДРАВСТВЕНЕ НЕГЕ</p> <p>Студенти ће током вежби бити обучени за практично планирање и методике поставке сестринске професије. Самостално ће добијати задатке за увежбавање кроз проблеме везане за болеснике уи процесе неге.</p> <p>Пример: Комуникација у сестринству</p> <p>Група добија тему за разговор и након припреме од 10-15 минута студенти демонстрирају четири типа комуникације, сваки студент у групи треба да изврши сагледавање и анализу комуникације са неком особом: болесником, родитељем, дететом, брачним другом итд.</p> <p>Пример: Основни проблеми болесног човека – методски приступ у остварњу промена преко активности службе неге:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Утврдити регресивно понашање код болничких пацијената примењујући методу посматрања и методу разговора. 2. Како просторни услови делују на адаптацију болесника на болничко одељење? Утврдити које проблеме имају болесници везано за смештај. 3. Којим поступцима се помаже болеснику у савладавању страха? 4. Којим поступцима медицинска сестра може задобити поверење болесника? 5. Пример: Хоспитализација и последице 6. Анализа поступака хоспитализације и утврђивање разлика између стварног и пожељног стања. 7. У разговору са болесником утврдити главне тешкоће у адаптацији на болничко одељење. <p>Пример: Методски приступ у здравственој нези као појединих оболења. Током посете појединим клинкама студенти праве планове неге за конкретна стања (кардиоваскуларна, малигна, трауме, стари пацијенти, примарна заштита итд.)</p>	5
2.	<p>II ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ</p> <p>Током ове практичне наставе студенти ће извршити анализу радног процеса на болничком одељењу, у болесничкој јединици.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Посматрањем рада сестре при подели терапије утврдити време интервенције, стручност у раду, рационалност коришћења енергије и могућности за унапређење рада. ▪ Утврдити могућност за скраћење времена чекања пацијената на преглед или сестринску интервенцију, са постојећим и у постојећим условима. ▪ Анализирати стаж и утврдити мере за побољшање хигијенског режима на болесничким одељењима. <p>Анализа стила руковођења који се примењује у установи, током вежби и узроке за примену тог стила.</p>	5
3.	<p>III ИСТРАЖИВАЧКИ РАД У СЕСТРИНСТВУ</p> <p>Током вежби студенти ће изнети своја запажања о могућем проблему за истраживање; методе истраживања кроз разлагање циља истраживања на појединачне сегменте; приказ рада.</p>	5
4.	После демонстрирања одређених методских јединица студент самостално стиче потребну вештину кроз додатне облике наставе	30
Дијететика		
5.	Оцена исхране, нутритивни статус пацијената,	2
6.	Оцена исхрањености, постављање индикација за врсту исхране.	2
7.	Организација исхране болесника у стационарној здравственој установи. Санитарно-хигијески захтев за производне и дистрибутивне кухиње. Таблет систем болничке исхране-појам, организовање, предности	2

8.	Здравствено-васпитни рад са пацијентима у вези правилне исхране. Проучавње вештина неопходних за успешну комуникацију са пацијентима и здравственим радницима и њихова едукација у вези исхране. Колоквирање, потписи	2
9.	Израда семинара	7
	Укупно	60
Препоручена литература:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Николић М. и сар. Дијететика. WUS Аустрије и Медицински факултет Ниш, 2008. 2. Одабрана, тренутно актуелна поглавља и текстови са интернета за здравствену негу 3. Тијанић Милена, Ђурановић Десанка, Рудић Ратомирка, Миловић Љиљана. Здравствена нега и савремено сестринство; Научна КМД, 2010. 		
Методe извођења наставе:		
<p>Настава је организована као: теоријска настава, практична настава, семинари, консултације. После демонстрирања одређених методских јединица студент самостално стиче потребну вештину кроз додатне облике наставе. Поред тога предвиђена је и категорија ноћног рада у трећој смени од 19-24 часова, једанпут недељно, координисана од доктора специјалиста запошљених у наставним базама Медицинског факултета (30 часова)</p>		
Предмети које је студент обавезан да положи као услов за излазак на завршни испит:		
Медицинска физиологија и биохемија		
Оцена знања: (максимални број поена 100)		
Предиспитне обавезе*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност у току наставе: до 10 поена ▪ Семинарски радови: до 20 поена (Теме семинарских радова одређују се на почетку школске године.) ▪ Практични испит: до 20 поена 		
Завршни испит*		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Писмени испит: до 50 поена 		